

ABONAMENTUL.

Pentru monarhie:

Pe an 18 cor. $\frac{1}{2}$ an
9 cor. $\frac{1}{4}$ 4-50 fil.

□ □

Pentru străinătate:

Pe un an 24 coroane
 $\frac{1}{2}$ an 12 cor. $\frac{1}{4}$ an
6 coroane.

Unirea

INSERTIUNI.

Un șir garmond:
odată 14 fil., a două
oară 12 fil., a trei
oară 10 fil.

□ □

Toți ce privește foaia
să se adreseze la: Re-
dacțiunea și admini-
strațiunea „Unirii”
în Blaj.

Foaie bisericească-politică. — Apare: Marța, Joia și Sâmbăta.

Clerul tiner.

Intre toate afacerile diecezane, abia mai este o afacere așa importantă, ca primirea clerului tiner, carele de regulă în toate diecezele se efeptuește cu finea anului școlastic în consistoarele plenare, din luna lui Iulie.

La primire se iau în considerare: testimoniul de maturitate, condițiile familiei recurentului și purtarea lui morală. Să primesc în clerul tiner aceia dintre recurenți, cari au testimoniu de maturitate cu notă de eminentie, dintre cei cu note mai scăzute, cei ce sunt din familie de preot și de multe ori numai în ultimul loc să cearcă purtarea morală, chemarea adevărată a aceluia, care dorește să fie preot.

Contra uzului de a primi în clerul tiner pe fiii preoților bravi, nu putem avea nimica, deoarece *fiii preoților conștientioși*, de regulă atrași de exemplul părinților lor, sunt tineri evlavioși, deci cu chemare la statul preotesc, — dară ar fi de dorit, că în tot cazul, nu notele eminente, sau condițiile familiari a recurentului, ci în locul prim să se pună pond pe documentele despre *purtarea morală* pe cari recurentul să și-le câștige dela cateheții gimnaziului, dela spiritualul seminariului și dela parohul în a cărui parohie a petrecut timpul vacanțiilor.

Dacă cutareva tiner este eximio matur, poate să fie un avocat renumit, sau inginer isteț, dară nu urmează ca să aibă și chemare pentru a deveni un preot brav și conștientios.

Preot bun va fi cel ce primo loco prin viața sa, prin faptele sale, prin virtuțile sale va răspândi în jurul său mirosul plăcut al adevărurilor lui Hristos, — fiind ade-

vărat ca un principiu: „cuvântul te trezește, pilda te îndeamnă la toate”.

Insuși faptul, că a trecut peste maturitate — deși cu puține eminenții — presupune în tineretul acela cunoștințele necesare, ca în viața pastorală să combată cu succes pe adversarii legii lui Hristos.

Deci, ferindu-se de cangrena protecționismului, carele prin permiterea intrării a elementelor nechemate în corpul clerului, subsapă însuși fundamentul legii lui Hristos, factorii competenți atunci vor lucra într'adevăr la înflorirea bisericii noastre dacă, — la alegere între cei cari recurg să fie primiți la S. Teologie, — cu toată puterea vor conlucra ca numai persoane cu purtare morală bună și cu vocațiune adevărată să între în serviciul Sionului lui Hristos!

Dr. Paul Luran.

Biserica și presa în cultura românească.

de Dr. C. Pavel.

II.

Ce privește a doua învățătură și îndrumare, pe care ni-le dă acest judicios articol, ele sunt de ordin social mai superior, fiindcă ne desvălește și de astădată chipul luminos de apreciere al unui arhieru, privitor la muncitorii și rostul presei românești.

Și din cea dintâi redacție a ziarului „Unirea”, II. Sa n'a tras ușa, cum se întâmpla adeseori la noi, ci întocmai ca și înaltul cler german, a lăsat-o deschisă. Drept ce pe frumosul suș al vieții ori de câteori i-se îmbie prilej de un interes mai obștesc, cu dragă inimă scrie la ziarul, pe ale cărui pagini, cele dintâi odinioare își așternea frumoasele pregătiri și planuri ale tineretelor.

Arhipăstor, întrebuintează și azi mijlocul cel mai modern și totodată și cel mai puternic de a-se îndrepta cu poveștele și îndemmurile auctorității arhieresti către fiii bisericii și ai neamului nostru, — ridicând în chipul acesta presa, amvonul vieții publice alături de acela al cuvântului dumnezeesc.

Amvonul acesta e sfințit de glasul celor mai mari bărbați ai neamului nostru din veacul trecut. De pe acest amvon ne-au grăit aproape toți luptătorii și cântăreții nostri în frunte cu *Cipariu*, *Bunea*, *Eminescu*, cari și în ziaristică ne-au dat creațiuni nepéritoare, nu numai ca formă ci și ca profetie și vederi politice.

Și cum vorba vorbă aduce, țin, să insist mai de aproape asupra rolului, pe care l-a avut și îl are presa, manualul de cultură al poporului, în înfiriparea vieții noastre culturale și în câteva evenimente din suta trecută.

E fapt incontestabil, că așa zisa „*Revolution de Juillet*” din 1830 a izbucnit în redacția ziarului „*National*”. Acest jurnal a detronizat în persoana lui Charles X, dinastia Bourbonilor și a adus pe tronul Franței Casa de *Orleans* cu Ludovic-Filip.

Era o vreme în Franța, când postul de șef-redactor al ziarului „*Journal de Debats*” se schimbă adese cu acela al prezidentului de consiliu. (*Jules Ferry—Thiers*).

Un bărbat de stat din Anglia fiind întrebat, că cine guvernează astăzi vasta împărăție a perfidului Albion, a răspuns: ministrul prezident, 2—3 combatanți din casa de jos și 3 redactori de mână întâi, dirigători ai opiniei publice.

Și s'a întâmplat odată tot în Anglia, că dintr'o modestă redacție a eșit unul din cei mai geniali bărbați de stat ai vremii. Acesta este *Disraeli*, mai târziu *Lord Beaconsfield*, care odinioară scria pagini de frumuseță răpitoare despre melancolia florilor, când vestejesc, că mai târziu ajuns la guvern să încurce până la uimire toate itele și dedesupturile diplomației lui *Bismarck* și *Gorciakoff*.

În apus și astăzi în redacțiile marilor ziare se întâlnesc toate firele intricelor și ale vieții de stat. Pe această temă a ajuns la renume *Georges Clemenceau*, cabinetstürzer-ul francezilor.

Bărbații de stat ai Germaniei au avut în deosebi mult de furcă cu ziarității.

Nici unul însă în așa măsură, ca și *Bismarck*, care nu odată a zis, că ar fi ușor să guvernezi, dacă n'ar fi afurisiții aștia de jurnaliști, pe cari el într'o clipă de iritație i-a numit oameni, ce și-au greșit cariera. Tot dela *Bismarck* devine și observația „*Gelogen wie gedruckt*”. Dar pe vremea răboiului cu francezii, *Bismarck* fu necesitat, să recunoască puterea presei. Nu odată noaptea târziu trezia din somn pe *Lothar Busch*, ca să mai adaugă ceva la cele opt articole, pe cari *Busch* trebuia zi de zi să le plaseze în ziarele cele mondiale.

In chipul acesta *Bismarck* și ca ziarist, — inspirator de articole politice, — face parte din cei mai mari bărbați ai veacului XIX.

Indeobște se știe că zăriștii sunt niște oameni cam temuți, aproape urgisiți. Două pot fi motivele. Raporturile presei cu sistemul de guvernament, ori raporturile cu societatea și apucăturile ei. Dacă atribuțiile celor dela cârma presei sunt superioare mediului, ce i încunjură, pricepem totul. Cu vederi superioare, cu inteligență și erudiție, omul poate fi foarte neplăcut. In viața zilnică sunt mai trebuincioși banii mărunți. Cum se întâmplă tocmai astăzi.

Și să te miri. Oare este mai mare cruzime, ca desvălirea adevărului în fața acelor, cari și de altminteri bine îl cunosc. Cât adevăr în vorba simplă și plastică a românului: „*Grew e să vorbești drept și să dormi flămând*“. De aceea a zis prezidentul W. Wilson într'un interviu, acordat mai anțert jurnaliștilor: „*der Journalist muss Nerven von Stacheldraht haben... und erlangt dafür das Recht acht Tage noch seinem Tode vergessen zu sein*“. Mă gândesc la ai noștri. Totdeauna s'au bucurat de acest drept.

Presa este un produs social. Ca atare și ea poartă toate semnele societății moderne. Intre alte boale sociale s'au sporit indeosebi prin orașele cele mari — așa numitele *siare de câștig*, *presa-revolver* cu cetele de croniciari moderni, figuri cam ascunse și puțin asigurătoare. Aceștia discreditează rostul presei. Ziare învârtitoare de tertipuri, cum sunt, țin publicul într'o continuă iritație narcotică, cele mai multe ori chiar demoralizatoare, făcând în aceeași vreme propagandă, nu de idei sănătoase, ci mai de curând de câștig ieftin.

Contele Apponyi la Brașov.

(b.) Sâmbătă, la 19 Iunie n. contele Apponyi a ținut o conferență la Brașov, în sala festivă a gimnaziului săsesc. Au asistat

șefii autorităților și în covârșitoare preponderanță public maghiar la expunerile contelui asupra „războiului mondial“. Chintesența memorabilei conferențe a contelui Apponyi a fost: „acum ori niciodată uriașul rus trebuie învins, ca nu mai târziu să-l avem cu înzecite puteri potrivnic, într'un timp, când poate nu vom mai fi în stare a ne măsura cu el... Voința pentru biruință nu trebuie să slăbească în fiii Monarhiei noastre, deoarece ideea unei subjugări din partea Rusiei, care ar însemna, ca mai târziu să fim siliți a lupta cu scopurile ei, are în sine ceva înfrorător... Dar mulțumită lui Dumnezeu, — a zis contele, — eventualitatea de a fi învinși astăzi este mai depărtată ca origicând... Jertfele popoarelor aliate și eroismul soldaților noștri au derăvârșit acest lucru... Intre aceștia Maghiarul deține un loc de onoare... Dar acest eroism merită răsplătă, și nu există putere, care după finirea războiului să-i mai conteste drepturile ce revin națiunii maghiare“, — astfel a sfârșit contele Apponyi prelegerea sa.

Domnul contele Apponyi a vorbit cum nu se poate mai bine ca fruntaș al partidului independist; ba încă mai mult. D-za și-a închipuit, că vorbește în numele unei armate maghiare independente când a accentuat numai și numai eroismul soldatului maghiar, care merită recompensa mare, pe pe care contele o reclamă într'o nebuleasă formă a acordării unor drepturi pe seama națiunii maghiare pentru după războiu.

Domnul contele ca bun creștin și mare catolic mulțamește întâi lui Dumnezeu, și apoi bravului soldat maghiar, cari singuri duc la învingere armata austro-ungară. Și are toată dreptatea, căci fără ajutorul lui Dumnezeu în prima linie nu e cu putință strădania oamenilor. Cât însă pentru armata austro-ungară, ea se compune și din alți oameni, nu numai din Maghiari. Armata austro-ungară o alcătuiesc astăzi toți junii dela 18 ani până la bătrânii de 50 de ani

ai vârstei împlinite din populațiunea Monarhiei de 51 milioane cetățeni, deci toți cei găsiți apti pentru apărarea gliei și a dinastiei.

Oastea noastră, zicem *a noastră*, în contrast cu cea a diui contele Apponyi, care vrea să facă lumea mare a crede, că „tot ce e om, trebuie să fie om și maghiar“, se compune astăzi din rotund 5 milioane cel puțin, — va se zică 10 la sută a popoarelor Monarhiei. Maghiarii să evaluează pe ei fără de nici un control la 10 milioane. Admitem acest număr, și constatăm pe temeiul acesta, dealtcum discutabil, că soldații neoași maghiari dau un contingent procentual de 1 milion. Foarte bine. Nu contestăm absolut eroismul acestui milion de luptători în actualul războiu, ci ne închinăm chiar virtuților militare ale rasei maghiare. In același timp însă, aceleași virtuți trebuie să le admitem și pentru celealalte 4 milioane de ostași nemaghiari, între cari sunt 2 milioane de Slavi, 1½ milioane de Nemți și cel puțin ½ milion de Români, cari orice ar zice dl contele Apponyi, trag în cumpana soții acestei monarhii cu mai formidabilă greutate decât toate frazele cumpănite și pline de tendență ale iscusitului conferențiar dela Brașov.

Este prea ingrat rolul ce și l-a luat contele Apponyi tocmai în aceste momente grave istorice, când solidaritatea popoarelor din monarhie s'a impus ca o impetuoasă forță în fața dușmanilor externi, și e de neînțeleas ca un bărbat de stat maghiar de cultură europeană să se preteze la un debut atât de șovinist, din interese de partid absolut particulare și fără nici o importanță pentru marile probleme ce sunt pe cale de a fi delegate astăzi în scopul mulțămirii tuturor popoarelor din vasta împărăție a glorioșilor Habsburgi.

FOIȚA.

„Bucovina în 1914—1915“.

(Continuare.)

La Suceava.

Era în ajun de anul nou catolic, când rușii începuseră o puternică ofensivă în contra orașului Sirete. Până atunci rușii nu făcuseră încercarea să treacă apa Siretului, așa că-ți făcea impresia, că în planul rusesc de luptă nu intră cucerirea întregii Bucovine. Acest lucru părea într'u câtva explicabil, de oarece rușii ar fi declarat, că n'ar dori să ducă războiul în ținuturile românești ale Bucovinei și că ar vrea, prin urmare, să scutească populația românească de grozăviile războiului.

Asaltul rușilor la Sirete reuși. Cu o forță înzecită ca a austriacilor, ei sparseră zidul slab al inamicului, care nu fusese de loc preparat cu o rezistență puternică. Rușii, încep o înaintare vertiginosă din două părți: dela Vijnța, unde de asemenea n'au întâmpinat vre-o rezistență serioasă, — și dela Sirete spre Hadikfalva—Rădăuți.

Nimic nu le mai stătea în cale; ce duc spre orașele sudice, adică românești. E adevărat proverbul că „pofta vine mâncând“.

Rușii căpătaseră poftă de sânge românesc, cu atât mai mult, cu cât românii dela munte declaraseră cu câteva săptămâni mai înainte într'un mare meeting, că vor opune rușilor un războiu de Guerilla.

Austriacii se retraseră la Iacobeni, iar rușii înaintau, înaintau mereu cu grosul armatei lor, cât mai mult în inima Bucovinei.

În ziua de 2 Ianuarie st. n., o patrulă își face apariția pe dealul Sucevei, care duc la Șcheia. Populația Sucevei, cunoscând „nobilele“ sentimente ale armatei lui Nicolae II, a început a fugi în masse mari spre Burdujeni, pentru a lua prin România drumul spre Austro-Ungaria.

Tabloul exodului populației nu-l poate descrie cea mai măiastră pană. Oamenii și copiii plângeau, aproape goi, cu fețele desfigurate de groază, se scurgeau la vale, aruncându-și în toate părțile privirile, ca nu cumva să fie atacați de dușmanul înfricoșător.

La Burdujeni se adunaseră, — trei zile deardându-l — vre-o 5000 de refugiați. Trebuie menționată purtarea mai mult decât umană a organelor dela frontiera Burdujeni, cari

în fața marelui nenorociri, au deschis porțile României, desființând pentru un moment rigorile controlului pașapoartelor.

Pe la 4 după amiază vine vestea alarmantă, că o patrulă de cazaci a luat drumul pe linia ferată, ce duc dela Ițcani la Burdujeni, ajungând pe teritoriul român. Autoritățile românești au somat patrula să se retragă, ceea ce s'a și întâmplat imediat.

A doua zi au sosit la Suceava 400 de soldați ruși, împreună cu câțiva ofițeri. Comandantul garnizoanei fusese colonelul contele Bakunin. Imediat după intrarea rușilor populația bine-înțeleas, că luase o atitudine rezervată, căci fusese foarte deprimată. S'a întâmplat însă un caz, care era să devină fatal pentru toți: Un grănițer austriac, care se ascunsese în dosul primăriei, trase un foc de pușcă asupra unui cazac, care patrula, și-l dobori la pământ.

Comandantul Bakunin află de acest atentat, vine în oraș — cartierul era instalat la Șcheia — și somnează notabilitățile orașului să descopere pe asasin. Aceasta nefiind posibil, de oarece grănițerul inculpat dispăruse, Bakunin face un gest marțial și trupa, care era înșirată în fața primăriei, dă deodată năvală asupra casei megieșe, aparținând marelui proprietar Barber. Cu o rapiditate înspăimântătoare, soldații aruncă

Situația o privește de preșimistă și regretă, că nu s'a dat un răspuns categoric lui Gunaris, când a întrebat ce perdeni am avut în ultimele trei luni? Lovitura mare care ne-a ajuns să poate datorii politice urmate de actualul guvern în urma căreia nu avem pe nime de sprijin, suntem cu totul izolați. Inconservenței de fapte și vorbe a cabinetului actualului guvern să poate atribui, că ententa nu ne satisface desideratele noastre. Aceea sub guvernul meu a declarat în repetite rânduri, că nu vrea ca între guvernul bulgar și cel grec să aibă loc divergențe, ceea ce era un mare avantaj pentru noi, acum însă și-a schimbat politica și ententa promite Macedonia ostică Bulgariei, ceea ce deloc nu însemnează că Bulgaria de fapt va și anexa Macedonia ostică, fiindcă aceea nu aparține de ententa ci e parte integrantă a regatului nostru. Procederea aceasta totuși arată, că nu putem conta pe un sprijin efectiv al ententei la caz când Bulgaria ne ar atacă. După părerea mea trebuie să fim pregătiți pe deplin la purtarea unui războiu cu Bulgaria.

Cum îți de posibil, că vom putea ieși din aceasta situație critică? a întrebat Kolumvakis. După o studiere amănunțită a situației externe țin de posibilă evitarea situației critice în care am ajuns.

Fostul deputat Kolumvakis, a interogat pe Venizelos că intrucât corăspunde faptului știrea, după care Germania pentru menținerea și pe mai departe a neutralității i-a dat Greciei următoarele concesii: 1. Integritatea teritoriului grecesc. 2. Toate insulele cu excepția Dodekanesos-ului. 3. Tot sprijinul necesar în Epir. 4. În tot decursul războiului îi va oferi sprijinul necesar financiar. La toate aceste propuneri ale Germaniei, Venizelos a declarat, cu nu are nici o cunoștință despre ele.

(„Telegraful român“).

Expozeul lui Venizelos. Ziarul „Berliner Tageblatt“ publică interviul acordat de Venizelos distinsului bărbat de stat al Greciei Kolumvakis. În decursul convorbirii Venizelos a declarat, că nu va lua portofoliul guvernului, fiind că nu vrea să ia răspundere despre evenimentele decurse.

prin ferestre granate explozibile, cari fac ca mobilierul și plafonul să prindă imediat foc.

Comandantul decisese arderea a douăzeci de case pentru crima grănițerului austriac.

Pericolul era mare. Notabilitățile cad în genunchi și plâng în fața lui Bakunin, implorându-l să nu distrugă căminele nenorocitei populații. Am văzut atunci preoți și intelectuali români, în genunchi în fața comandantului rus.

În fine, după ce focul distruse deja mobilierul și tavanul, Bakunin își mutase inima. A dat în sfârșit ordinul să se localizeze focul.

Peste puțin Bakunin se duse pe câmpul de operațiuni, la Iacobeni, unde a căzut. Corpul lui a fost adus la Suceava, însă — se zice — fără cap.

Comandant militar al orașului a fost apoi numit maiorul Alex. Zadorin. Acesta fiind din rezervă, era mai mult civilist decât militar. Trebuie să spun, că avea o inimă bună. El simțea nenorocirea populației și voia să introneze un regim mai umanitar. Dar camarila lui îl suspiciunea, așa că n'a putut să iasă din cadrul obiceiurilor rusești.

(Va urma.)

Războiul european.

Budapesta, 29 Iunie. (Oficial).

Frontul rusec. Urmărirea inamicului continuă. Trupele noastre în lupte continue au ajuns până la Gnila-Lipa. Spre nord-vest de orașul Strumilowa trupele germane au distrus un punct puternic rusec de operațiune. Tomaschow e în posesiunea noastră. Regiunile din jur de Tanew și San-ul inferior le-am curățit de inamic.

Frontul italian. Numai la Görz au avut loc ducele de artilerie. Pe celelalte secțiuni ale frontului ieri n'au obvenit evenimente mai marcante. Inimicul din nou a pușcat cantități mari de muniție cu artileria. La capul de pod dela Görz, contra convenției dela Genf, personagiul sanitar italian transportă puști pe lectică.

Berlin, 29 Iunie. (Oficial).

Frontul apusean. Francezii ieri între drumul Leus-Bethume și Arras prin violente pușcături au pregătit un atac de noapte al cavaleriei, care însă a eșuat de focul artileriei noastre.

Pe culmile dela Maas inimicul în decursul zilei, de cinci ori a atacat pozițiile, pe cari noi le-am ocupat în

26 crt. spre sud-vest de Les-Epasges. Atacurile aceste au dat fiasco, cu perdeni imense pentru francezi, întocmai ca și eșirea de noapte spre ost de Touchee. Pozițiile de spionaj ale inamicului, așezate în reședința episcopescă din Soissons au fost depărtate de focul artileriei noastre.

Frontul ostic. Evenimente demne de notat nu sunt.

Frontul sud-ostic. Armata generalului Linsingen în urmărirea inamicului a ajuns pe frontul Halic și Tyerlejow până la Gnila—Lipa. Pe secțiunea aceasta lupta decurge. Spre nord de Kamionka inimicul n'a așteptat atacurile noastre. De pe localitatea aceasta inimicul s'a retras după Bug.

Deasupra Lembergului la o distanță de 50 kilometri în direcția de nord dela Mosty—Waelkie și nord-ost și vest de Tomaschow, am dat față cu inimicul, dar l-am respins în tot locul. Acum și aici suntem pe teren rusec.

Sub opresiunea înaintării noastre pe terenul acesta, inimicul începe să evacueze pozițiile cari sunt pe sectorul Tanew-ului și lângă San-ul inferior.

*

Budapesta, 30 Iunie. (Oficial).

Frontul rusec. La cursul Gnila Lipa și Kamionka—Strumilova rușii opun nelsemnată rezistență trupelor prigonitoare. Spre nord înaintarea trupelor aliate a progresat mult. Armata arhiducelui Carol Francisc a ajuns pe regiunea deluroasă, ce se estinde spre nord de prăpastiile Tanew.

În Galiția ostică la Gnila—Lipa precum și sub Kamionka—Strumilowa, la cursul Bug-ului decurg lupte favorabile pentru noi. Dușmanul își continuă retragerea între Bug și Vistula. Ieri am atacat și respins în tot locul ariergardele, cari servesc de scut în retragere. Trupele noastre au înaintat pe șesul Tanew și au luat în posesiune cadrul de culmi de lângă Frampol și Zaklykon. Rușii, constrânși de succesele trupelor aliate obținute spre ost de Vistula, și spre vest de acest râu evacuează toate pozițiile. Astfel de azi noapte din pozițiile puternice dela Zachywols—Ozarow—Sieno să retrag spre Vistula. Trupele noastre au ocupat Zachiwost-ul.

Frontul italian. Pe frontul dela Isonzo, italienii după o pregătire minuțioasă de artilerie au început un atac intensiv, pe care trupele noastre l-au respins cu multă vehemență.

Pe frontul dela Isonzo, italienii după pregătire mai lungă desvoaltă o activitate intensivă. Alaltăieri trupele noastre au respins lângă Plava un atac italian. Pe sectorul Sagrado—Monfalcone inimicul a încercat mai multe eșiri, cari însă nu au succes, acestora azi noapte le-a urmat ofensiva generală pe care am respins-o în tot locul. Tot asemenea au eșuat și atacurile inamicului date la Salz și Monfalcone.

Pe întreg frontul sud-vestic luptele de artilerie continuă, în special cu multă violență la cursul râului Isonzo.

Frontul balcanic. Ca răspuns la bombardarea sârbilor de lângă Sabac, un avion de al nostru, ieri dimineață a aruncat bombe cu rezultat bun asupra șantierului de năi din Belgrad și taberele dela Ovasac, spre sud-vest de Obrenovac.

† Dionisie Nistor.

Dela corpul profesoral al școalelor medii din Brașov primim următorul anunț funebrel:

Cu nespusă durere anunțăm tuturor prietiniilor și cunoștințelor noastre, că tinărul nostru coleg, fiind abia în anul al 24-lea al vieții sale:

Dionisie Nistor

fost profesor-practicant la școala reală gr. or. română din Brașov și ofițer-aspirant în regimentul de infanterie ces. reg. nr. 76. a căzut în lupta crâncenă dela Komarno spre sud de Grodek (Galiția) în ziua de 4/17 Iunie 1915 și a fost înmormântat tot acolo.

Este a doua jertfă de viață cei i-a cerut acestui corp profesoral, în cumplitul războiu ce petrecem!

Dumnezeul cel mare, cel drept și bun să primească și această jertfă, făcându-i parte eroului mort în floarea vieții de odihna de veci! Iar din mormântul lui și din mormintele camarazilor săi fără număr căsuți pe câmpul de glorie, fă, Domne! să răsară tericirea și înălțarea viitoare a mult cercatului neam, al cărui fiii ei au fost!

Dormi în pace iubite coleg!
Brașov, în 15/28 Iunie 1915.

Corpul profesoral
al școalelor medii gr. or. române.

Diverse.

Distincția moștenitorului de tron. Majestatea Sa a acordat moștenitorului de tron Carol Francisc Iosif ordinul Sfântului Ștefan.

Schimb de note între America și Germania. Cabinetul de externe al Statelor-Unite a dat publicității nota, care în 24 Iunie a fost înaintată guvernului german. În notă este provocat guvernul german să nu absteie dela tratativele reclamate de scufundarea vasului „William Fry”. În special să accentuează în notă, că guvernul american nu recunoaște dreptul pe baza căruia Germania torpilează vasele americane cu transport de contrabandă.

După informațiile agenției „Reuter” guvernul Germaniei va da un răspuns favorabil acelei note.

Moarte de erou. Primim o scrisoare în care ni-se anunță moartea de erou al sublocotenentului Ioan Negrea, fost învățător în ormenișul de Câmpia. Eroul Negrea a

stat pe frontul de luptă 10 luni, în care timp a săvârșit mai multe fapte vitejești pentru cari a fost decorat cu medalia de argint clasa I. Cadavrul eroului Negrea zace departe în valea Striy-ului, lângă o biserică ruteavă. Dumnezeu să-i răsplătească viteazului Negrea care a știut să-și deie totul pentru patrie.

Ce pretinde Bulgaria dela ententa. Ziarul rusofil „Mir” din Sofia, referitor la tratativele ce sunt în decurgere între Bulgaria și ententă, declară că obstacolul cel mai mare ce li-se epune tratativelor e imposibilitatea de a-se stabili acord între Grecia și Sârbia referitor la teritoriul ce ele au să-l conceadă Bulgariei. După ziarul „Mir” Bulgaria pretinde dela Sârbia, ca îndată ce ea peste Albania va ajunge la marea Adriatică să-i redeie teritoriul ocupat din Bulgaria, asemenea și Grecia îndată ce va anexa Albania sudică. Despre acestea nu vrea să știe nimic nici Sârbia, nici Grecia.

Italienii se așteaptă la un an de războiu. Corespondentul din Roma al ziarului „Gazette de Lausanne” anunță, că în Italia tot mai mult se abandonează optimismul legat de acțiunea pornită contra Dardanelor, asemenea află puțini aderenti și afirmația, după care Constantinopolul va cădea nu peste mult, la ce ca urmare războiul să va sfârși imediat.

Din contră opinia publică e în general convinsă, că Europa e nevoită să mai poarte încă un an de războiu. Retragerea surprizătoare a rușilor din Galiția și ținuta statelor din Balcani, justifică pe deplin presupunerea noastră.

Recrutările proximale. După comunicatul ziarului „Ujság” sunt obligați cu datul de 15 Iulie, să se prezinte la serviciul de arme toți glosații asentați, cari sunt născuți în anii, 1896, 1892, 1893 și 1894 și cari în terimal au fost eliberați decumva nominal nu sunt absolvați dela serviciul de arme.

Biblioteca academiei române.

În luna Maiu 1915 s'au consultat de 747 cititori 2030 volume și broșuri tipărite: de 169 cititori s'au consultat 1476 manuscrise, 2775 documente, 27 cărți vechi românești (1508—1830).

Colecțiunile Bibliotecii au sporit în această lună cu 600 volume și broșuri, 243 numere de reviste române, 51 reviste străine 19 atlase și hărți, 11 stampe și portrete, 11 volume manuscrise, 1044 documente, 2 fotografii, — album, 551 foi volante, — note muzicale, — obiecte de muzeu și 13 monete.

Biblioteca e deschisă în fiecare zi de lucru pentru cărțile tipărite dela 8 ore dimineața până la 6 seara, pentru manuscrise și documente dela 8 la 12 și dela 1 la 6.

Posta Administrației.

Am primit și chităm abonamentele dela: *Somștelec* (p. Apa) pe 1915 sem. 2-lea. — *Meseșângeorș* pe 1915 trimestrul al 2-lea. Atragem atențiunea, că abon. anual e 18, iar nu 12 cor. — *Ilva* pe 1/I 1900—1/3 1904 — *G. Viadeni* pe April—Iunie 1915. — *Ciurila* pe April—Iunie 1915. — *Aranyosmegyes* pe 1/5—20/11 1911. — *Bot-haza* pe 1914 sem. 1-iu. — *Halmagiu, Sim-leul Silvaniei, Drighiu, Giumcișel, Iaz, Văl-căul rom., Vălăul mag., Fizeș, Sig, Ceheiu, Crasna, Sereideu, Stirciu, Hurez, Pria, Cizer, Mal, Bănișor, Peceiu și Marin* pe 1915 sem. 2-lea.

Proprietar, editor și Redactor responsabil:
Augustin Grușița.

La subsemnata societate se caută pentru aplicare imediată
o CALFĂ și un UCENIC.
Condițiuni favorabile.

„Consum”
societate comercială Blaj.

„IZVORUL” bancă populară, însoțire de credit și economii. Șomfalău.

CONVOCARE.

Membrii băncii populare „IZVORUL” însoțire de credit și economii din Șomfalău să invite la I-a adunare generală ce se va ținea la 4 Iulie st. n. a. c. în școala gr. cat. din Șomfalău cu următorul

Program:

1. Deschiderea adunării și raportul direcțiunii.
2. Raportul comitetului de supraveghere.
3. Deciderea asupra venitului curat.
4. Eventuale propuneri.

Șomfalău la 15 Iunie 1915.

Consiliul de administrație.

Bilanț cu 31 Decembrie 1914. — Mérleg számla 1914 decz. 31-én.

Activa. — Vagyon.		Passiva. — Teher.	
	coroane.		coroane.
Casa în număr — Pénztár készlet	168.78	Părtașii — Uzlétrészek	840.—
Imprumuturi — Kölcsönök	4130.80	Depuneri — Betélek	3211.—
		Interese transitorii — Átmeneti kamatok	89.75
		Profit curat — Tiszta Nyereség	175.28
	4316.58		4316.58

Profit și pierdere. — Nyereség és veszteség számla.

Debit. — Tartozik.		Credit. — Követel.	
Interese de depuneri — Betéti kamatok	221.73	Interese — Kamatok	363.44
Spese — Költségek	190.29	Provizioni — Provizioik	193.71
Dare — Adó	55.85	Taxe — Díjak	86.—
Profit curat — Tiszta nyereség	175.29		
	643.15		643.15

Szövényfalva 1914 Decemvrie 31. — Szövényfalván 1914 évi december 32-én.

Direcțiunea. — Az Igazgatoság.

Nicolae Platon   Teodor Oprea   Simion Sămătinean   Naftaila Muntean
președinte. — elnök.   membru în dir. — igazg. tag.   membru în dir. — igazg. tag.   membru în dir. — igazg. tag.

Subsemnatul comitet de supraveghere am examinat conturile prezente și le-am aflat în deplină regulă. — Alulirott felügyelőbizottság jelen számlákat megvizsgáltuk és teljes rendben találtuk.

George Belea   Simion Medeașan   Dumitru Belea junior.
președinte. — elnök.